

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.306/2012/19. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. május hó 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben az Egri Törvényszék 1.B.740/2011/42. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Az I. r. vádlott terhére megállapított 2 rb. személyi szabadság megsértésének büntette a Btk. 175. § (3) bekezdés a) pontja szerint is minősül.

A II. r. vádlott fegyházbüntetését 8 (nyolc) év 6 (hat) hónapra, a III. r. vádlott fegyházbüntetését 5 (öt) évre enyhíti.

A III. r. vádlott által 2012. október 17. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 20.370 (húszezer-háromszázhetven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

Az I. r. vádlott bűnösségét az Egri Törvényszék 1 rendbeli rablás büntettében (Btk. 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a./ pont), 2 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntettében (Btk. 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés e./ pont) és 1 rendbeli lopás büntettében (Btk. 316. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a./ pont) állapította meg. Ezért őt, mint erőszakos többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy I. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött időről, továbbá a vádlottal szemben 2.089.800 forint erejéig vagyonekobzást is alkalmazott.

A II. r. vádlott bűnösségét 1 rendbeli rablás büntetében (Btk. 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a./ pont) és 1 rendbeli lopás büntetében (Btk. 316. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a./ pont) állapította meg, mely utóbbi cselekményt mint felbújtó követett el. Ezért őt halmazati büntetésül 11 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra, továbbá 3 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Esetében is rendelkezett az előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításáról, továbbá kötelezte 2.089.800 forint vagyonelkobzás megfizetésére is.

A III. r. vádlott bűnösségét 1 rendbeli rablás büntetében (Btk. 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a./ pont) és 1 rendbeli lopás büntetében (Btk. 316. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a./ pont) állapította meg, mely utóbbi cselekményt bűnsegédként követett el. Ezért őt halmazati büntetésül 8 év fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetéséről is, ez utóbbi tekintetében mindhárom vádlottra vonatkozóan rendelkezett, ugyanúgy, ahogy az eljárás során lefoglalt bűnjelekről is.

Az elsőfokú ítéletet az ügyész az I. r. vádlott vonatkozásában a kihirdetésekor, míg a II. r. és a III. r. vádlottak vonatkozásában 3 nap gondolkodási időn belül tudomásul vette. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet ellen az I. r. vádlott és védője fellebbezést jelentett be, csakúgy, mint II. r. és III. r. vádlott és védőik. II.r. és III. r. vádlott és a védők fellebbezése elsődlegesen felmentésre irányult.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.96/2012/3. számú átiratában a védelmi fellebbezések elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és a cselekmény jogi minősítése is törvényes. Az átiratban foglaltak szerint a vádlottakkal szemben alkalmazott büntetés mind nemét, mind pedig mértékét illetően megfelelő, szükséges, így a büntetés enyhítésére sem II. r., sem III. vádlottak vonatkozásában lehetőség nincs.

Ezért a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlotti és védői fellebbezéseket utasítsa el, és az elsőfokú ítéletet mindhárom vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

Az I. r. vádlott fellebbezését két külön időpontban az ítéletátlárhoz érkezett beadványban is megindokolta. A 2012. október 27. napján érkezett fellebbezés indokolásában az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatására történő utasítását indítványozta. A beadványban kifejtett álláspontja szerint tévesen állapította meg a bíróság a terhére, hogy három erőszakos bűncselekményt követett el, melyek között nem volt meg a három évi időtartam. Hivatkozott arra, hogy az első erőszakos bűncselekmény elkövetésére 2000-ben került sor, mely miatt őt 6 év fiatalkorúak börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte a Debreceni Megyei Bíróság, illetve a Legfelsőbb Bíróság a 2002. január 23. napján kelt Bf.III.603/2001/5. számú ítéletével. A második erőszakos bűncselekmény elkövetésére 2004. január 9. napján, míg a harmadik

bűncselekmény elkövetésére 2011. február 12. napján került sor, tehát a második és a harmadik bűncselekmény között eltelt időtartam hét év.

Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú eljárás során a III. r. vádlott bírósági kihallgatásánál nem lehetett jelen, és utóbb sem biztosították a számára a III. r. vádlott vallomásának megismerését. Kiemelte, hogy bár súlyos bűncselekményt követett el, azonban nem olyat, amely emberi életet követelt volna, ezért erre, valamint a vele szemben tévesen megállapított erőszakos többszörös visszaesői minőségre hivatkozással az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

A 2013. január 4. napján a Fővárosi Ítéltáblához érkezett beadványában bizonyítási indítványt terjesztett elő, és indítványozta, hogy a másodfokú bíróság tanú1, tanú2, tanú3, valamint tanú4 tanúkat idézze meg és hallgassa ki, mivel e tanúk olyan információk birtokában vannak, amelyek teljesen megváltoztathatják a vele, illetve a társaival szemben folyó büntetőeljárás további menetét. Ezen túlmenően ismét hivatkozott arra, hogy az erőszakos többszörös visszaesői minőségének megállapítására tévesen került sor, mivel a bíróság a visszaesői és az erőszakos többszörös visszaesői minősítés között kihagyta a közbülsőt, azaz a különös, többszörös visszaesői minőség megállapítását. Álláspontja szerint őt jelen ügyben különös, többszörös visszaesőként kellett volna elítélni, mivel ez felelt volna meg a törvényben írtaknak.

Az írásbeli fellebbezés további részeiben kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság III. r. vádlott vallomása alapján állapította meg a tényállást arra hivatkozva, hogy a III. r. vádlott vallomása megegyezett sértett1 vallomásával is. Álláspontja szerint ez a bírói megállapítás téves, mivel sértett1 vallomásában egyetlen szó sincs arról, hogy III. r. vádlott mit csinált a rablás ideje alatt. Kiemelte, hogy III. r. vádlott az eljárás során több alkalommal indokolatlanul változtatta meg a vallomásait, azok a sorozatos változtatásokon túl össze-visszaságokat is tartalmaznak, mégis ez lett a tényállás alapja. Mindezeket az I. r. vádlott álláspontja szerint az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésével és új eljárás lefolytatásával lehet csak orvosolni, mely új eljárás során a négy általa bejelentett új tanú meghallgatását is kötelező jelleggel kell előírni, amely a valóság feltárását és az ő cselekvőségének más színben való feltüntetését is eredményezi majd.

A II. r. vádlott védője ugyancsak írásban indokolta meg az elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, másodlagosan pedig a II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését. A beadványában elsődlegesen kifogásolta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy I. r. vádlott miután szembesült az erőszakos többszörös visszaesői mivoltából következő Büntető Törvénykönyvbeli előírásokkal úgy döntött, hogy II. r. vádlottat - a bűncselekmény tippadóját - a történetből kihagyja és az ő személyét egy G. nevezetű férfivel helyettesíti.

A védő kiemelte, hogy I. r. vádlott valóban tett ilyen tartalmú vallomást a nyomozati eljárás során, ebből azonban nem következik az elsőfokú bíróság fenti okfejtésének helyessége, annál is inkább, mivel az I. r. vádlott elkövetői minősége független attól,

hogy a rablási cselekményben II. r. vádlott helyett egy „G.” keresztnévű személy vett részt.

Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítékként értékelte tanú5 rendőr főörzsőrmester által a rendőri jelentésben közölt azon tény, mely szerint meg nem nevezett személytől kapott társadalmi információt arra vonatkozóan, hogy a bűncselekmény elkövetésében egy J. becenevű lakos is részt vett, aki nem más volt, mint II. r. vádlott. A védő álláspontja szerint a rendőri jelentésben megfogalmazottak konkrét személyi adatok és konkrét törvényi figyelmeztetések hiányában sem vallomásnak, sem pedig egyéb okirati bizonyítéknak nem tekinthetők, így álláspontja szerint törvénytelenül hivatkozott erre az elsőfokú bíróság.

Részletesen foglalkozott azzal is, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el II. r. vádlottnak azt a védekezését, hogy erősen ittas állapota miatt két napig kómában feküdt otthon, így az ez alatti idő alatt történetekről egyáltalán nem is volt tudomása. A védői okfejtés szerint az elsőfokú bíróságnak nem voltak konkrét ismeretei a II. r. vádlott által elfogyasztott alkohol mennyiségéről és a szervezetének alkoholtűrő képességéről sem, ilyen körülmények között pedig életszerűtlennek tekinteni és ilyen okból elvetni a II. r. vádlott védekezését nem lehetett volna. Hivatkozott a védő ezen túlmenően tanú6, tanú7, tanú8 és tanú9 vallomására is, akik az első tanúként tett nyilatkozatukat utóbb pontosították és e pontosított vallomást tartották fenn a későbbiek során is. A védő szerint a vallomások megváltoztatásának okát a tanúk kellően megindokolták, így e tanúk módosított vallomásának elvetése az elsőfokú bíróság részéről ugyancsak nem volt helytálló.

A védő ehhez kapcsolódóan nyomatékosan utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság mintegy „szelektált” III. r. vádlott vallomásai között, melyek közül csak azokat fogadta el, amelyek tartalmukat tekintve II. r. vádlottra nézve terhelőek voltak, ugyanakkor a javára értékelhető bizonyítékrészekkel egyáltalán nem foglalkozott.

Kifogásolta a védő azt is, hogy az elsőfokú bírósági eljárás során az eljáró tanács elnöke nem tett eleget a Be. 82. § (2) bekezdésében írt követelménynek, így nem oktatta ki a tanukat mentességi jogukra és nem figyelmeztette őket arra sem, hogy megtagadhatják a tanúvallomást, ha hozzátartozójukat vagy saját magukat bűncselekmény elkövetésével vádolnák. Utalt a Be. 82. § (2) bekezdésének helyes értelmezésére, mely alapján álláspontja szerint a figyelmeztetések elmaradása miatt a tanúk vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe. Ennek alátámasztásaként utalt a Debreceni Ítéltábla B.III.199/2009/4. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.225/2010/7. számú határozataiban kifejtett indokokra is.

Mindezek alapján a II. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a vele szemben kiszabott büntetés jelentős enyhítését indítványozta.

A III. r. vádlott védője ugyancsak írásban indokolta meg az enyhítésért bejelentett fellebbezését. Ennek során kiemelte, hogy III. r. vádlott az eljárás során tényfeltáró, a bűnösségre is kiterjedő, önmagát és a társait is terhelő vallomást tett, emellett kifejezte őszinte megbánását is a cselekmény miatt. A védő érvelése szerint III. r. vádlott cselekmény után tanúsított magatartása ezt a megbánást teljes egészében alátámasztotta, hiszen III. r. vádlott önként jelentkezett a rendőrségen akkor, amikor tudomást szerzett arról, hogy keresik. Kiemelte a védő ezen túlmenően, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések messze nem felelnek meg a belső arányosság követelményének. Az elsőfokú bíróság ugyanis nem vette figyelembe, hogy III. r. vádlott egy alacsony intellektusú, sodorható és befolyásolható személy, akit ráadásul az eljárás során II. r. vádlott folyamatosan fenyegetett, félelemben tartott, megüzente neki, hogy a bíróság előtt „jól beszéljen”. Figyelmen kívül hagyta az I. r. vádlottnak a III. r. vádlott személyére és családtagjaira vonatkozó súlyos hátrányt kilátásba helyező fenyegetéseit is, pedig III. r. vádlott több esetben utalt a vallomásaiban arra, hogy a cselekményt I. r. vádlott fenyegetéseinek hatására követte el.

Összességében a III. r. vádlott javára értékelhető nagyszámú és jelentős súlyú enyhítő körülmények alapján a kiszabott szabadságvesztés jelentős mértékű enyhítését indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen I. r. vádlott védője az I. r. vádlott által írásban bejelentett bizonyítási indítványt változatlanul fenntartotta, míg az ügyész annak elutasítását indítványozta.

Az I. r. vádlott védője a perbeszédében arra hivatkozott, hogy az eljárás során feltárt bizonyítékok között fellelhető ellentmondások teljeskörű feloldása az elsőfokú bíróság részéről nem történt meg. Ennek tisztázása érdekében lenne szükséges az általuk indítványozott négy tanú meghallgatása. Utalt ezen túlmenően arra, hogy a mentességi joggal kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem a törvénynek megfelelően figyelmeztette a kihallgatott tanúkat, így a tanúk vallomásának bizonyítékként történő értékelése nem volt törvényes. Csatlakozva az I. r. vádlott beadványában írtakhoz, kifogásolta az erőszakos többszörös visszaesői minőség megállapítását is. Mindezek alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását indítványozta.

Az I. r. vádlott felszólalásában II. r. vádlott ártatlanságát hangsúlyozta.

A II. r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli fellebbezésében kifejtett érveit változatlanul fenntartotta. Az abban írtakon túlmenően álláspontja szerint megállapítható az is, hogy az elsőfokú tanácselnök részéről tiltott kérdés feltevésére is sor került, amely kérdések lényegében jelentősen befolyásolták a vádlottat a válaszadásban. Márpedig a Be. 78. § (4) bekezdése, illetve a Be. 290. § (3) bekezdése alapján az ilyen kérdésekre adott vádlotti válaszokat bizonyítékként értékelni nem lehet. Ismét kiemelte, hogy megengedhetetlen a vallomások közötti szelektálás és szelektálás, márpedig II. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ezt tette III. r. vádlott nyilatkozatait illetően. Kiemelte ezen túlmenően a

védő, hogy az elsőfokú bíróság által perdöntő bizonyítékként értékelt híváslisták adatai lényegében kizárólag azt igazolják, hogy a két adott hívószámú telefon forgalmazott egymással, arra azonban nem szolgálnak bizonyítékként, hogy e telefonokon abban a pillanatban kik beszéltek egymással. Mindezekre utalva az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig ismételten a kiszabott büntetés jelentős enyhítését indítványozta. Utalt arra, hogy a II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés nem volt független az I. r. vádlott tényleges életfogytig tartó büntetésének kiszabásától, mintegy beárnyékolta azt, így nem nyert kellő súllyal értékelést a cselekmény tényleges jellege, annak tényleges tárgyi súlya, továbbá az a tény sem, hogy a II. r. vádlott három kiskorú gyermek eltartásáról is gondoskodik.

A II. r. vádlott felszólalásában csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A nyilvános ülésen a III. r. vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezésében foglaltakat tartotta fenn változatlanul.

A III. r. vádlott nem kívánt élni a felszólalás jogával.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen ugyancsak fenntartotta az átiratában foglaltakat. Az I. r. és a II. r. vádlott védője által a tanúk törvényes figyelmeztetésének helytelenségére vonatkozó érvelésére reflektálva kiemelte, hogy a törvényben írt általános figyelmeztetés megtörténte nem vitatható, az ezen túli figyelmeztetések tekintetében pedig egyértelműen és töretlenül az a kialakult gyakorlat, hogy azok elhangzására és jegyzőkönyvben történő rögzítésére csak akkor kerül sor, ha ezt valamely különös körülmény indokolja. Márpedig az I. és a II. r. vádlott védőjének érvelésével célbavett tanúk esetében ilyen különös indokot megállapítani nem lehetett.

Reflektált még a Fellebbviteli Főügyészség képviselője az elsőfokú bíróság tanácselnökének jegyzőkönyvben rögzített megjegyzésére és kérdésfeltevésére vonatkozó védői kifogásokra is. Ezzel kapcsolatban leszögezte, hogy ennek értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az a tárgyalási jegyzőkönyv 22. oldal 2. bekezdésében rögzített III. r. vádlotti nyilatkozat, melyben először II. r. vádlottat érintően mentő vallomást tett. Az ügyészi álláspont szerint a jegyzőkönyvben rögzítettekből egyáltalán nem állapítható meg, hogy a bíró a kérdés feltevésével befolyásolni igyekezett volna a vádlottakat a vallomásuk megtétele során, így az erre irányuló védői kifogást alaptalannak tartotta. Egyebekben az elsőfokú ítélet megalapozottságára, kellő részletességgel történt megindokolására, helyes minősítésére és a törvényesen kiszabott büntetésekre is tekintettel annak helybenhagyását indítványozta mindhárom vádlott vonatkozásában.

A vádlotti és védői fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet az ítéltábla az azt megelőző eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében bírálta felül.

A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárását. A tanúk figyelmeztetésével kapcsolatos védői kifogásokat illetően megállapította a másodfokú bíróság, hogy a védői érvelésben foglaltak nem foghatnak helyt a Be. 82. § (1) bekezdés b./ pontja szerinti önvádra kötelezés tilalmával kapcsolatosan.

A Be. 82. § (2) és a Be. 85. § (3) bekezdésében írt rendelkezések egybevetéséből, továbbá a Legfelsőbb Bíróság 1/2007. BK véleményében foglaltakból egyértelműen megállapítható, hogy minden esetben az adott tanú szempontjából releváns mentességi okokra történő figyelmeztetésnek kell a bíróság részéről elhangzania. Jelen ügyben a kifogásolt tanúkkal kapcsolatosan nem merült fel az önmagukat bűncselekménnyel történő vádolás lehetősége, és az is megállapítható, hogy a meghallgatott tanúk nem tartoztak a Be. 137. § 6. pontjában foglalt hozzátartozói körbe sem.

Megállapította a másodfokú bíróság, szemben II. r. vádlott védőjének érvelésével, hogy a tanú5 rendőr főtörzsőrmester által készített rendőri jelentés a Be. 116. § (1) bekezdése alapján okiratnak minősül, és így bizonyítékként törvényesen értékelhető volt.

Az I. r. vádlott által előterjesztett bizonyítási indítványra vonatkozóan a másodfokú bíróság megállapította, hogy az nem tartalmazott olyan konkrét adatokat, amelyek megjelölték volna, hogy mely tényekre vonatkozóan kívánja az I. r. vádlott a tanúk meghallgatását. Önmagában a nevek és az elérhetőségek megjelölése a mérlegeléssel megállapított tényállás megdöntésére nem is lehet alkalmas konkrét tény és tartalom megjelölése nélkül. Ezért a másodfokú bíróság az I. r. vádlott által előterjesztett bizonyítási indítványt indokolatlannak és szükségtelennek ítélte meg, ezért azt elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással kapcsolatban rögzíthető, hogy az túlnyomó részt megalapozott és döntően III. r. vádlott nyomozati szakban tett első három beismerő vallomásán alapul. A bíróság rendelkezésére álló büntetés-végrehajtási intézet átirata szerint az is megállapítható, hogy e vallomások megtételekor a III. r. vádlott nem állt fenyegetés hatása alatt.

A fentieken túlmenően a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte, és tényből tényre is helyesen következtetett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, ugyanakkor azonban a Be. 352. § (1) bekezdés b./ pontja alapján kisebb kiegészítésre, illetve pontosításra szorul az alábbiak szerint.

Az elsőfokú ítélet 6. oldal 1. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a hivatalos személy elleni erőszak büntette a Btk. 229. § (1) bekezdése szerint minősül. A cselekmény elkövetésének ideje 2004. január 29. volt.

Az ítélet 6. oldal 4. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a cselekmény elkövetésének ideje 2007. augusztus 29. volt, és az I. r. vádlott által elkövetett cselekmény a Btk. 170. § (1) és (2) bekezdése szerint minősült.

A 8. oldal 8. bekezdését II. r. vádlott tekintetében kiegészíti azzal, hogy a II. r. vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. november 30. napján jogerőre emelkedett 20.B.80.126/2009/12. számú ítéletével magánokirat-hamisítás vétsége miatt 3 évre próbára bocsátotta.

Az ítélet 9. oldal 1. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a próbára bocsátást az Egri Városi Bíróság a Heves Megyei Bíróság Bf.368/2011/5. számú és 2011. november 25. napján jogerőre emelkedett 16.B.683/2010/26. számú ítéletével megszüntette.

Az elsőfokú ítélet 15. oldal 3. bekezdésének 3. sorát akként helyesbíti, hogy II. r. vádlott sértett² tehetős voltáról szerzett ismereteit I. r. és III. r. vádlottaknak mondta el.

Az így kiegészített tényállás már hibamentes, a II. r. vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárás során is.

Az elsőfokú bíróság az eljárása során feltárt bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatos indokolási kötelezettségének eleget tett. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen körben és miért fogadott el, és arról is, hogy melyeket és miért vetett el.

Az elsőfokú bíróság az 1. pontban foglalt tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban és törvényesen alapította III. r. vádlott önmagára is terhelő, feltáró jellegű beismerő vallomására, és a saját szerepét illetően I. r. vádlott ténybeli beismerő vallomására. A fenti két vádlotti nyilatkozatot az eljárás egyéb adatai, továbbá a személyi és tárgyi bizonyítékok is alátámasztották.

A III. r. vádlott első három nyomozati vallomásában részletesen beszámolt a sértett¹-ék sérelmére elkövetett bűncselekményről, vádlott-társai szerepéről, I. r. vádlott cselekvőségéről is. Ezen nyilatkozatait erősítette sértett¹ és gyermekkorú sértett³ vallomása is, akik az I. r. vádlottban felismerték a támadójukat.

Az igazságügyi nyomszakértői vélemény alapján III. r. vádlott mozgása rekonstruálható volt, egyebekben pedig III. r. vádlott nyomozati vallomását erősítette, továbbá a mobiltelefonok lefoglalásának körülményei, a híváslisták és a cellainformációk adatai is.

Az iratok tartalma alapján az is megállapítható volt, hogy III.r. vádlott az őt és a családját ért éfenyegetések hatására módosította a korábbi, II. r. vádlottat is terhelő

nyilatkozatait, és megállapítható, hogy ebben az időszakban jelent meg az előadásaiban a „G.” utónevű ismeretlen személy, akiről - egyezően I. r. vádlott vallomásával - közelebbi információt nem tudtak szolgáltatni.

Ezen túlmenően rögzíthető volt, hogy az 1. tényállási pontban foglalt eseményről III. r. vádlott még a gyanúsítás megtörténte előtt, önként számolt be a nyomozó hatóságnak.

Helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy II. r. vádlott azon védekezése, hogy ittas állapotban otthon tartózkodott két napig, így az eseményekről nem volt tudomása, nem foghat helyt.

A 2. tényállási pontban foglaltakat illetően III. r. vádlott beismerő vallomását támasztotta alá tanú7, tanú6, tanú8 és tanú9 tanúk - a későbbiekben elfogadható indok nélkül visszavont - első nyomozati vallomása is II. r. vádlott szerepét illetően. Továbbmenően azonban ezt erősítette az a rendőri jelentés, amely a „társadalmi információt” tartalmazta és amelyben - egyezően III. r. vádlott előadásával - harmadik elkövetőként a J. nevű személyt jelölték meg, aki így már azonosíthatóvá vált II. r. vádlott személyével.

Ezen túlmenően a híváslisták adatai, továbbá a cellainformációk ugyancsak II. r. vádlott aktív cselekvőségére utaltak, amely egybevetve a fenti bizonyítékokkal, hitelessé és elfogadhatóvá tette III. r. vádlott II. r. vádlottára tett terhelő nyilatkozatait, és egyben kizártta tette a II. r. vádlott által előterjesztett védekezés elfogadhatóságát is.

A fenti bizonyítékok pedig egymásra épülve, egymást kiegészítve, zárt logikai láncot alkotva egyértelműen a vádlottak büntetőjogi felelősségének irányába hatottak, kizárva ezzel a másképp történés, vagy a más személyek általi elkövetés lehetőségét is. Ekként pedig a védelem és a vádlottak felmentést célzó fellebbezései nem vezethettek eredményre.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és részben helyes volt a cselekmények jogi minősítése is.

Az elsőfokú bíróság törvényesen állapította meg, hogy I. r. vádlott a rablás büntettét és a 2. rendbeli személyi szabadság megsértésének a büntettét egyaránt megvalósította.

Ugyanakkor az élet és testi épség elleni bűncselekmények körében az aljas indokból történő elkövetés minden esetben megállapítható akkor, hogy ha a cselekmény a felelősségre vonás elkerülése végett történik a vádlottak részéről (15. sz. irányelv II/3. pontja).

Ugyanez az értelmezés irányadó a Btk. 175. §-ában szabályozott és az aljas indokból történő elkövetési minősítést is tartalmazó személyi szabadság megsértése büntettének esetében is.

Az irányadó tényállás szerint I. r. vádlott azért zárta be mindkét sértettet a pincébe, hogy ne tudják értesíteni a rendőrséget. Így I. r. vádlott cselekménye a Btk. 175. §

(3) bekezdés a./ pontja szerint aljas indokból elkövetettnek is minősülő, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi minősítését ekként pontosította. Ugyanakkor a Btk. 175. § (3) bekezdés g./ pontja szerinti minősítést nem látta megállapíthatónak azért, mert a tényállás nem rögzítette, hogy I. r. vádlott a sértettek „fogságba vetését”, azaz a pincébe történő bezárását a riasztó fegyverrel történő fenyegetés útján követte volna el.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy I.r. vádlott erőszakos többszörös visszaeső, mert mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követett el. Az erőszakos többszörös visszaesői minőségét a következő elítélések alapozták meg.

A Váci Városi Bíróság 2006. szeptember 12. napján kelt és 2006. szeptember 16. napján jogerőre emelkedett 2.B.451/2004/14. számú ítélete, melyben az I. r. vádlottat, mint többszörös visszaesőt a Btk. 229. §-ába ütköző hivatalos személy elleni erőszak bűntette miatt ítélték 6 hónap börtönbüntetésre, megállapítva, hogy a büntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható. E cselekmény elkövetésének ideje 2004. január 29. napja volt, míg a vádlott a büntetéséből 2007. augusztus 27. napján szabadult.

A Soproni Városi Bíróság 2008. szeptember 29. napján kelt és ezen a napon jogerőre emelkedett B.54/2008/16. számú ítélete, melyben I. r. vádlottat, mint többszörös visszaesőt a Btk. 170. § (2) bekezdésbe ütköző súlyos testi sértés bűntette miatt 4 hónap börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte, megállapítva, hogy az I. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. E cselekmény elkövetésének az ideje 2007. augusztus 29. napja volt. Utóbb a Soproni Városi Bíróság a 2008. október 27. napján jogerőre emelkedett B.54/2008/20. számú végzésével a feltételes szabadság kizárására vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A jogerős határozattal kiszabott 4 hónap börtönbüntetést a vádlott 2011. január 12. napján töltötte ki.

Jelen ügyben a rablás bűntette és a személyi szabadság megsértésének bűntette elkövetési időpontja 2011. február 11. napja volt. Megállapítható tehát, hogy jelen cselekmények tekintetében I. r. vádlott a Btk. 137. § 17. pontja szerinti erőszakos többszörös visszaesőnek tekintendő, akire ezért a Btk. 85. § (4) bekezdése szerinti rendelkezések vonatkoznak.

Az I. r. vádlott erőszakos többszörös visszaeső elkövetői minősítésével kapcsolatos kifogásaira reagálva, hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a személy elleni erőszakos bűncselekmények miatti alapelítélést a visszaesői minőségben történő elítélést, valamint a többszörös visszaesőkénti elítélés feltételeit mindig egymáshoz képest kell vizsgálni. Ennek megfelelően a 3 év időtartamnak a személy elleni erőszakos bűncselekmények miatt kiszabott szabadságvesztés büntetések kitöltésétől vagy a végrehajthatósága megszűnésétől az újabb személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetéséig kell eltelnie ahhoz, hogy a Btk. 137. § 17. pontjának előzményeképpen a visszaesőkénti elítélés jelentőséggel bírjon.

A Btk. 97/A. § (1) bekezdésben írt rendelkezés szerint, amennyiben az erőszakos többszörös visszaesői minőség megállapítható, akkor mérlegelést nem tűrően köteles a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztést kiszabni, amennyiben a kétszeresére megemelt büntetési tétel a húsz évet meghaladja. Mivel a jelen ügyben elbírált rablási cselekmény büntetési fenyegetettsége öttől tizenöt évig terjed, a Btk. 97/A. § szerint tehát a büntetés felső határának a kétszerese harminc év, ez meghaladja a húsz évet, vagyis a Btk. 97/A. §-ának alkalmazása a bíróság számára kötelező.

A II. r. vádlott vonatkozásában megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen jutott arra az álláspontra, hogy amennyiben az elkövető bűnsegédi és felbújtói magatartást is megvalósít az adott bűncselekmény kapcsán, akkor a bűnsegédi magatartás beleolvad a felbújtói minőségbe.

A büntetés kiszabását illetően megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket nem teljeskörűen sorolta fel, így azok pontosítása szükséges az 56/2007. BK véleménynek megfelelően.

Így nem súlyosító körülmény II. r. és III. r. vádlottak esetében a halmazat, ugyanakkor I. r. vádlottnál a kettőt meghaladó halmazat súlyosító körülménykénti értékelése törvényes. II. r. vádlott esetében további súlyosító körülmény, hogy a felbújtói minősége mellett bűnsegédi magatartást is megvalósított.

Ezzel szemben enyhítő körülményként kell értékelni III. r. vádlott esetében a bűnsegédi minőséget.

Az enyhítő és súlyosító körülmények értékelése alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. r. és III. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés eltúlzottan súlyos, így azok enyhítése mindenképpen indokolt.

A III.r.vádlott vonatkozásában ugyanis különös nyomatékkal kell értékelni, hogy az ő feltáró jellegű beismerő vallomásán alapul a tényállás, továbbá azt is, hogy a cselekményeket bűnsegédként követte el.

Ugyanakkor II. r. vádlott esetében az elkövetett cselekmény tárgyi súlyát, továbbá azt a körülményt, hogy a II. r. vádlott eddig döntően vagyon elleni bűncselekmények miatt volt elítélve. Összességében, szem előtt tartva a belső arányosság követelményét is II.r. vádlott esetében is a szabadságvesztés tartamának mérséklését tartotta szükségesnek a másodfokú bíróság.

Az előzetes fogvatartás beszámítása III. r. vádlott esetében a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozóan a Be. 381. § (2) bekezdése alapján rendelkezett, tekintettel a vádlotti és védői fellebbezések részbeni eredményességére.

Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét II. r. és III. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg az elsőfokú ítélet egyéb

rendelkezéseit mindhárom vádlott tekintetében a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2013. év május hó 29. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Halász Irén sk.
Erzsébet sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő
bíró

Az Egri Törvényszék 1.B.740/2011/42. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.306/2012/19. számú ítéletében foglalt változtatással I. r., II. r. és III. r. vádlott vonatkozásában 2013. év május hó 29. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2013. év május hó 29. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő